

Agata Mężyk, Dorota Lipiec

Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

STRATEGIE I ZASADY WYCHOWANIA DWUJĘZycznego W ŚWIADOMOŚCI RODZICÓW

Celem niniejszego artykułu jest ukazanie stopnia znajomości przez rodziców dzieci bilingwalnych strategii i zasad wychowania dwujęzycznego. Z obserwacji i praktyki logopedycznej autorek wynikało, iż wielu rodziców decydujących się na emigrację, a także rodziców z małżeństw mieszanych, nie przygotowuje się świadomie i w sposób celowy do dwujęzycznego wychowania swoich dzieci. Zdarza się, iż rodzice intuicyjnie stosują którąś ze strategii, nie znając jej nazwy (przede wszystkim OPOL). Często jednak języki są mieszane, brak jasno określonych i konsekwentnie stosowanych zasad w wychowaniu bilingwalnym. Autorki zweryfikowały swoje obserwacje i przemyślenia, przeprowadzając badania ankietowe wśród 31 rodzin dwujęzycznych, zarówno mieszanych (rodzice różnych narodowości) mieszkających w Polsce lub za granicą, jak i rodzin polskich na emigracji. Badania prowadzono od lipca do września 2016 roku.

Słowa kluczowe: wychowanie dwujęzyczne, dwujęzyczność, bilingwizm, strategie wychowania dwujęzycznego, zasady wychowania dwujęzycznego

Parents' awareness of strategies and rules of bilingual upbringing

The goal of this paper is to show knowledge of strategies and rules of bilingual upbringing by parents of bilingual children. Observations and speech-therapy practice of the authors of this paper show that many parents who take a decision to emigrate, as well as parents being spouses of various nationality, do not get prepared conscientiously and deliberately to bilingual upbringing of their children. In some cases, parents use one of the strategies intuitively, not even knowing its name (most of all it refers to OPOL = one person one language). However, languages are often mixed, there are no clearly defined and consistently used principles in bilingual upbringing. The authors verified their observations and reflections carrying out surveys in 31 bilingual families, both mixed ones (parents of various nationalities) living in Poland or abroad, as well as Polish families who emigrated. The research was carried out from July to September 2016.

Key words: bilingual upbringing, bilingualism, strategies of bilingual upbringing, principles of bilingual upbringing.